

N:o 20.

Ank. till Riksd. Kansli den 3 Febr. 1883, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning angående skyldighet för ny egare af jord att svara för utflyttningsbidrag m. m., som vid laga skifte blifvit bestämdt; gifven Stockholms slott den 8 Januari 1883.

Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 9 Maj 1880 anhållit, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till författning i syfte att bereda större säkerhet, än för närvarande egde rum, för utbekommande af sådant bidrag eller ersättning, som omförmäles i 13 kap. Stadgan om skiftesverket i riket den 9 November 1866, har inom Justitiedepartementet blifvit utarbetadt förslag till förordning i ämnet; och vill Kongl. Maj:t, efter det Högsta Domstolen blifvit öfver förslaget hörd, med bifogande af de angående ärendet i Högsta Domstolen och Statsrådet förda protokoll, enligt 87 § Regeringsformen föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till

Förordning angående skyldighet för ny egare af jord att svara för utflyttningsbidrag m. m., som vid laga skifte blifvit bestämdt.

Härigenom förordnas som följer:

Bih. till Riksd. Prot. 1883. 1 Saml. 1 Afd. 15 Häft.

Har vid laga skifte blifvit bestämdt, att bidrag till utflyttning eller ersättning för odling eller vanhäfd å jord eller för ståndskog, plantering eller torfjord skall gäldas af egare till jord, som i skiftet ingått, vare, derest jorden öfvergår till ny egare, denne pligtig svara för hvad af det bidrag eller den ersättning förfaller till betalning eller utgörande, sedan han egare blifvit.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Nils von Steyern.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartements-ärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott
Fredagen den 3 November 1882*

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THIEMPTANDER,
RYDING.

Departementschefen Statsrådet von Steyern anmälde

2:o.

Riksdagens underdåniga skrifvelse den 9 Maj 1880, hvaruti Riksdagen, som funnit närmare bestämmelser erforderliga till betryggande vid laga skifte af delegares rätt att utbekomma sådant vid skiftet dem tillerkänt bidrag eller ersättning, som omförmäles i 13 kap. Stadgan om skiftesverket i riket den 9 November 1866, i underdånighet anhållit det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till för-

fattning i syfte att bereda större säkerhet, än för närvarande egde rum, för utbekommande af dylikt bidrag eller ersättning; och anmälde föredraganden härjemte det från Landtmäteristyrelsen infordrade och den 14 Juni förstnämnda år afgifna utlåtande med anledning af berörda Riksdagens skrifvelse.

Efter att hafva närmare redogjort för innehållet af så väl denna Riksdagens skrifvelse som Landtmäteristyrelsens utlåtande, yttrade föredraganden:

»På sätt i den underdåniga skrifvelsen blifvit anfördt, hafva skiljaktiga meningar inom lagskipningen yppats i fråga derom, huruvida de vid laga skiften fastställda utflyttningsbidrag samt ersättningar för odling, vanhäfd, ståndskog och dylikt fortfara att vidlåda den ersättningskyldiges jord, äfven sedan den efter skiftet ombytt egare. Vid sådant förhållande synes anledning icke saknas att genom en särskild lagbestämmelse reglera rättsförhållandet emellan den till dylik ersättning berättigade och ny egare till den ersättningskyldiges jord. Ötvifvelaktigt är, att ersättningstagaren, för sin rätt att utfå hvad honom blifvit tillagdt, skulle komma i åtnjutande af allt för ringa skydd, derest vid öfverlåtelse af jorden nye egaren vore fri från hvarje förpligtelse att svara för de vid laga skiftet bestämda ersättningsbelopp, ändock att någon försummelse i fråga om ersättningens utkräfvande icke kan med skäl läggas honom till last. Men med omsorgen för fastighetskreditens skyddande synes å andra sidan icke stå tillsammans att, på sätt understundom blifvit ifrågasatt, för ifrågavarande ersättningsbelopp medgifva panträtt i fastigheten med förmånsrätt framför de in-teckningar, som till äfventyrs deri kunde förefinnas. Stadgandet torde därför böra inskränkas dertill att, i likhet med hvad i 79 § i lagen angående dikning och annan afledning af vatten den 20 Juni 1879 blifvit stadgadt i fråga om bidrag till företag, hvarom i nämnda lag handlas, ny jordegare förpligtas att svara för den del af i fråga varande bidrag, som förfaller till betalning, sedan han blifvit egare till jorden. I sådant syfte har inom Justitiedepartementet blifvit utarbetadt förslag till författning i ämnet; och hemställer jag att Eders Kongl. Maj:t täcktes för det ändamål 87 § Regeringsformen förmåler genom note ur protokollet infordra Högsta Domstolens yttrande öfver följande:

Förslag till förordning angående skyldighet för ny egare af jord att svara för utflyttningsbidrag m. m., som vid laga skifte blifvit bestämdt.

Häri genom förordnas som följer:

Har vid laga skifte blifvit bestämdt, att bidrag till utflyttning eller

ersättning för odling eller vanhäfd å jord eller för ståndskog, plantering eller torfjord skall gäldas af egare till jord, som i skiftet ingått, vare, derest jorden öfvergår till ny egare, denne pligtig svara för hvad af det bidrag eller den ersättning förfaller till betalning eller utgörande sedan han egare blifvit.

Till denna af Statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lemna nådigt bifall.

Ex protocollo

Otto Rooth.

*Utdrag af Protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
Högsta Domstol Tisdagen den 12 December 1882.*

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: NAUMANN,
RABE,
OLIVECRONA,
VON SEGEBADEN,
HERNMARCK,
WEDBERG,
AHLGREN.

Sedan, jemlikt Högsta Domstolens beslut den 15 och 16 nästlidne November, handlingarne i de till Högsta Domstolens utlåtande öfverlemnade, i protokollen för nyssnämnda dagar omförmälda lagärenden cirkulerat emellan Högsta Domstolens ledamöter; så företogs nu till slutlig behandling:

5:o.

Förslag till förordning angående skyldighet för ny egare af jord att svara för utflyttningsbidrag m. m., som vid laga skifte blifvit bestämdt; så lydande:

Härigenom förordnas som följer:

Har vid laga skifte blifvit bestämdt, att bidrag till utflyttning eller ersättning för odling eller vanhäfd å jord eller för ståndskog, plantering eller torfjord skall gäldas af egare till jord, som i skiftet ingått, vare, derest jorden öfvergår till ny egare, denne pligtig svara för hvad af det bidrag eller den ersättning förfaller till betalning eller utgörande, sedan han egare blifvit.

Högsta Domstolen lemnade förslaget utan anmärkning.

Ex protocollo

Th. Wilh. Malm.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartements-ärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott
Måndagen den 8 Januari 1883*

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,

Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING,

Justitieråden: WEDBERG,
AHLGREN.

2:o.

Departementschefen Statsrådet von Steyern anmälde i underdånighet att sedan, på sätt protokollet öfver justitiedepartements-ärenden för den 3 November 1882 utvisar, Kongl. Maj:t i nåder förordnat att, för det ändamål 87 § Regeringsformen omförmäler, Högsta Domstolens utlåtande skulle infordras öfver ett inom Justitiedepartementet uppgjort förslag till förordning angående skyldighet för ny egare af jord att svara för utflyttningsbidrag m. m., som vid laga skifte blifvit bestämtdt, så hade Högsta Domstolen, enligt dess vid ärendets föredragning derstädes den 12

nästlidne December förda protokoll, lemnat ifrågavarande förslag utan anmärkning.

Uppå hemställan af föredraganden och Statsrådets öfrige ledamöter fann Hans Maj:t Konungen godt i nåder förordna, att proposition i ämnet, sådan den finnes detta protokoll under Litt B. bilagd, skulle till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo

Otto Rooth.